

– керівна роль компанії в середовищі.

В свою чергу, серед недоліків проактивної поведінки підприємства відносять наступні:

– високі затрати на моніторинг зовнішнього середовища і заходи впливу на ділове оточення;

– висока організаційна готовність до змін і навчання.

Отже, проактивна поведінка є складним явищем, викликаним багатьма причинами, яке має важливі особисті та організаційні наслідки. Майбутні дослідження в даному напрямі повинні глибше конкретизувати її передумови та наслідки, а також розкрити граничні умови процесу зміни характеру праці, оскільки на початку 21 століття дослідникам важливо глибше конкретизувати процес, за допомогою якого люди вирішують, чи потрібно чи ні залучення до проактивної поведінки, способи більш ефективної участі в проактивній поведінці та зв'язок між проактивною поведінкою та організаційними результатами.

УДК 378.016

Н.А. Скриннік, канд. філол. наук (*ХДАДК, Харків*)

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ГАЛУЗІ

Розвиток іншомовної професійно-комунікативної компетентності є необхідною складовою професійної підготовки студентів ВНЗ та актуальною умовою формування професійних якостей майбутнього економіста, здатного спілкуватися з фахівцями інших країн у полікультурному просторі в умовах міжнародної мобільності.

Створення умов для конкурентної переваги у світі є головною умовою економічної та соціальної стабільності в Україні. Очікувані зміни можливі лише за умови підвищення продуктивності праці, яка сьогодні залежить від наявності на вітчизняному ринку висококваліфікованих фахівців. Отже, будь-які перетворення в економіці неможливі без освітніх реформ та модернізації підготовки конкурентоспроможних спеціалістів.

Для розвитку іншомовної компетентності студенти ВНЗ повинні володіти не тільки іншомовними навичками, одним з аспектів професійного спілкування спеціалістів економічної галузі є вміння виступати з презентацією, вести зустрічі й брати участь у перемовинах, а також володіння навичками аудіювання, а саме сприйняття на слух іншомовного усного висловлювання професійного спрямування. Таким

чином, для майбутнього фахівця економічної галузі є необхідним володіння комунікативними вміннями для вирішення певних комунікативних завдань у різних контекстах, ситуаціях, сферах навчальної, наукової та професійної діяльності.

Проблемі формування професійної іншомовної компетенції та окремим її аспектам приділяли такі вітчизняні дослідники: О. Бігич, І. Задорожна, С. Козак, Н. Микитенко, Л. Морська, О. Москаленко, С. Ніколаєва, О. Тарнопольський, Л. Черноватий, та ін.

Однак результати аналізу наукової літератури переконують, що проблема формування професійної іншомовної компетентності у майбутніх фахівців економічної галузі недостатньо висвітлена.

Тому мета статті – розглянути умови та особливості процесу формування професійної іншомовної компетентності майбутніх економістів.

Іншомовна комунікативна компетентність розглядається нами як сукупність трьох компетенцій: мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетентностей.

Лінгвістична компетенція містить лінгвістичні знання (лексичні, граматичні), мовні навички (фонетичні та орфографічні) та відповідні соціокультурні знання (країнознавчі та мовознавчі).

Мовленнєва компетенція передбачає вміння формувати та висловлювати думку, сприймати й транслювати мовлення іноземною мовою. Мовленнєва компетенція містить чотири види спілкування: аудіювання, говоріння, читання та письмо.

Для формування іншомовної професійно орієнтованої комунікативної компетентності необхідно забезпечити практичну спрямованість навчання іноземної мови.

На нашу думку, у процесі вивчення іноземної мови студенти немовних ВНЗ повинні знати:

- 1) структуру мови, яку вони вивчають (фонетика, словниковий запас, граматики);
- 2) специфіку наукової літератури, яка могла б бути використана в професійній сфері;
- 3) правила оформлення анотацій, рефератів, доповідей, презентацій;
- 4) правила написання резюме, ділового листування тощо.

Велику роль при вивченні іноземної мови має мотивація студентів, формування якої є завданням викладача [2]. Крім того, викладач повинен мати здатність створювати позитивну атмосферу на занятті та доброзичливі стосунки між студентами, що, в свою чергу, сприятиме формуванню у студентів мотивації впевнено вчитися [3].

Таким чином, оволодіння іншомовною компетентністю передбачає не тільки розуміння й знання мови, а й здатність використовувати набуті мовні навички для вирішення певних комунікативних задач у різних сферах життєдіяльності. Наявність іншомовної компетентності дозволить майбутнім фахівцям працевлаштовуватися в різних міжнародних організаціях і компаніях, брати участь у міжнародних проєктах, навчатися в міжнародних навчальних закладах, підвищить конкурентоспроможність фахівців на ринку праці.

Інформаційні джерела:

1. Бориско Н.Ф. Теоретичні основи створення навчально-методичних комплексів для мовної міжкультурної підготовки вчителів іноземних мов (на матеріалі інтенсивного навчання німецької мови) : дис. докт. педагог. наук : 13.00.02 / Київськ. держ. лінгв. ун-т., Київ, 2000. 508 с.
2. Astuti, S. P. (2013). Teacher's and student's perception of motivational teaching strategies. *TEFLIN Journal*, 24 (2), 14–31. Retrieved from <http://www.journal.teflin.org>
3. Ramirez, A.C.V. (2010). Students' perception about the development of their oral skills in an English as foreign language teacher training program. Retrieved from <http://www.researcharchive.edu.tw>.

УДК 378-057.8:004

І.В. Удовенко, канд. філол. наук (*ДБТУ, Харків*)

Л.А. Подворна, ст. викл. (*ДБТУ, Харків*)

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ

Цифрова економіка та цифрове суспільство як глобальні тенденції сучасності потребують адаптації та модернізації системи освіти в закладі вищої освіти, головною метою якої є підготовка студентів до життя та професійної діяльності в умовах адаптивно-цифрового середовища закладу вищої освіти. Інноваційні зміни у вищій освіті України визначили необхідність проєктування адекватних соціально-педагогічних умов для формування професійної компетентності студентів в умовах адаптивно-цифрового середовища закладу вищої освіти, що вимагають розроблення та впровадження нової моделі практики, в основі якої компетентнісний підхід буде пріоритетним.

Сьогодні у сфері освіти активно впроваджується компетентнісний підхід, який виник у відповідь на зміни навчальних